

Frey, Jana: **Svet za rešetkami.**

Prev. Aleksandra Ardalić. Izola: Grlica, 2019, 167 str. (Na robu)

| M – 3. stopnja

| Mladoletni delinkventi | Samske matere | Depresija | Alkoholizem | Družinski odnosi | Nasilje | fantje | odraščanje | kriminal | zapor | psihične travme | samomorilnost | psihosocialna terapija

Nemška otroška in mladinska pisateljica Jana Frey (rojena 1969 v Düsseldorfu) se ponaša s precej zavidljivim knjižnim opusom, v slovenščino je prevedenih devet njenih del, vsa s področja problemske literature. Njene zgodbe odpirajo zahtevne in tabuizirane teme o težavah mladostnikov, od drog, do prehranskih motenj, samomorilnosti, izključenosti iz družbe, samopoškodovanja ... Petnajstletni Julij odrašča pri depresivni, v alkoholne hlape zaviti in predebeli mami, ki po tem, ko jo je zapustil zadnji partner, ne najde več pravega razloga za življenje. Najstnik je žrtev slabih socialnih razmer in se v stiski zateče na ulico, kjer hitro pade v krog mladostniškega nasilja in kriminala. Zgodba temelji na resničnih tragičnih dogodkih, a epilog daje nekaj upanja ... *Renate Rugelj, Bukla 149*

<https://www.bukla.si/knjigarna/otrosko-in-mladinsko/od-13-let-dalje/mladinsko-leposlovje/svet-za-resetkami.html>

Na domači strani založbe: <https://www.knjigarna.net/trgovina/svet-za-resetkami/>

Na portalu Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=6737>

Roman je primeren za mlade **bralce v 3. triletju OŠ, za srednješolce in odrasle bralce**; zelo primeren je za pogovore med mladimi in odraslimi, torej za **družinsko branje** in branje v **medgeneracijskih skupinah**. Dobrodošlo je, če **k pogovoru lahko povabimo tudi strokovnjaka** (socialno delavko, socialnega delavca). V knjigi pogrešam strokovno besedo, čeprav je tematika mladostniškega nasilja in kriminala v mladinski literaturi dokaj pogosta.

Spodbude za branje:

- V romanu, ki temelji na resnični zgodbi, spoznamo, kako 15-letnega Julija težko otroštvo pripelje v nasilje in kriminal ter nazadnje v ječo (»za rešetke«). Kaj fantu pomaga, da se vendarle spravi na pravo pot in se veseli svoje prihodnosti?
- Po branju najprej prislunem odzivom bralcev, da vidim, kaj jih je najbolj prizadelo.
- Potem se pogovorimo o razmerah v družini, med sošolci, na ulici, v prevzgojnih domovih in zaporu. Če se pogovarjamo v medgeneracijski skupini, bi morda pri vsakem sklopu soočili mnenja mladih in odraslih bralcev (odrasli bodo znali osvetliti probleme z več razumevanja, ker imajo pač več življenjskih izkušenj; mladi pa bodo morda zaupali svoja opažanja iz vedenja svojih vrstnikov).
- Julij (v resnici mu je ime Patrik) živi v razbiti nesrečni družini, kjer vlada tudi nasilje, svojega očeta ne pozna: mama je depresivna, odvisna od alkohola, ne skrbi za gospodinjstvo in družino; ima tretjega partnerja Adama, Cigana, s katerim pa se Julij dobro razume; mlajša sestra se preseli k svojemu očetu (doživlja spolna nadlegovanja in trpi za prehranskimi motnjami). Julij ima težave v šoli, vrstniki se mu posmehujejo, tudi stepejo se. Na ulici naleti na podobno nesrečne fante in zabrede v nasilje in kriminal, policija ga večkrat prime, zvrstijo se prevzgojni dom, skupnost in nazadnje ječa. Sreča deklico Mio in se zaljubi vanjo, toda boji se ji priznati o sebi in svoji družini. Mia je prvi dve leti otroštva je preživela v sirotiščnici v Romuniji, toda imela je srečo, da jo je posvojil ljubeč par iz Nemčije. Tako Julij spozna, kako pomembno je zdravo družinsko okolje; skozi svoje izkušnje in terapije pa tudi to, da vendarle lahko spremeni svoje življenje. Pri tem so mu v pomoč vsi – sicer redki ljudje – ki ga sprejemajo, mu nudijo prijateljstvo ... in Miina nežna ljubezen.
- Morda poznamo koga, ki je imel v mladosti težave (z nasiljem in kriminalom?) pa se je rešil in živi »normalno« življenje? (Ne bi sicer drezala, ampak če bi se bralci želeli pogovarjati, bi jih na noben način ne omejevala. To je namreč eden od namenov problemskih romanov: spoznavati probleme, se soočiti z njimi, izvedeti, kako lahko poteka pomoč itd.)
- Kaj menimo o tem, da Julij začne pisati v svoj dnevnik pesmi? (Pisanje in branje sta lahko ne le tolažeča ampak tudi terapevtska).

Nadaljnje spodbude za branje:

- Več mladinskih romanov obravnava mladostniško nasilje in kriminala. Katerega bi predlagali v nadaljnje branje? (Če sploh ... 😊 Ker si morda zdaj želimo kaj bolj veselega.)
- [Ostale knjige](#) Jane Frey predstavljene v Priporočilnici (Ni poti nazaj, Jaz, drugačna, Zrak za zajtrk.)